

Brahe Selby og forhenværende Ritmester Clauson-Kaas. Selvfølgelig kan det være saaledes, at Begyndelsen tegnede smukt, da Betalingen for første Trækning er meget lille, men saa stiger meget hurtigt — det er jo et meget godt Fif for at faa Folk til at spille —, og at det derfor ikke er blevet den ventede Succes. Men jeg henstiller til Ministeren at undersøge dette Regnskab og se Grunden til Skuffelsen.

Hvorfor jeg ogsaa er imod alle disse private Lotterier, der paatrænge sig paa den Maade, de gøre, er ikke mindst, fordi de saa forfærdelig frækt og dristigt opmuntre Spillelidenskab, der øjensynlig er langt større her i Danmark, end noget Menneske har troet. Vi kunne se det ved Børsspillet. Jeg nævnedes i Gaar, at selv jævne almindelige Mennesker gaa hen og lægge f. Eks. 1000 Kr. ind hos deres Veksellere og lader ham for disse købe for 10,000 Kr. i Aktier. Det er altsaa det rene Spil. Selv gamle Koner har jeg truffet, som have gjort det. Sagen er, mine herrer — og det vil jeg gerne sige til Undskyldning for Slyngler —, at vel ere disse meget slemme Mennesker, men de kunde aldrig naa saa langt, hvis ikke deres Ofres Dumhed virkede sammen med deres Ofres Begærlighed. Det er altid en Undskyldning, man kan give disse Folk.

Der er andre Punkter, hvor man ser den selvsamme Spillelidenskab. Jeg var for nogen Tid siden i Selskab hos en Haandværksmester her i Byen, hvor der var samlet fem Mænd, som alle var Smaaborgere, og som alle havde samlet op mod et halvt Hundrede Tusind Kroners Formue efter et langt Livs Arbejde. Alle disse Mennesker vare ruinerede ved, at de havde spillet hos Firmaet Strøyer i Majs, lokkede af dette Firmas Agenter. Jeg har Lov til at sige, at det er en fordømmelig Virksomhed at sende Agenter ud til Folk, for at de skulle sige: „Du skal spekulere i Majs“ til Folk, som ikke kende Forskellen paa en Majskolbe og et Hestedækken. Jeg maa tilstaa, at den Slags Ting er i Virkeligheden en lidet moralsk Forretning. I hvert Fald viser det, hvor let det er at lokke Folk til at spille. Endelig har ogsaa Grundspekulationerne her i Byen vist, at Folk virkelig ere grebne af Spekulations-sygen. Jeg ser af Provsbladene, at Strøyers Agenter og andre Agenter ogsaa komme derud.

Jeg er nu færdig med min Kritik, og naar jeg har tilladt mig at optage Tingets Tid saa længe, har det været af to Grunde. Jeg har ikke ønsket, at Bankskandalen

skal dække over Albertiskandalen, som man ønsker fra en Side, saa lidt som at Albertiskandalen skal glemmes for Bankskandalen, som man maaske ønsker fra anden Side. Jeg tror, mine herrer, at vi skulle hænge vore Slyngler, og De skulle hænge Deres, saa behøve vi ikke at gaa og pege hinanden ud. Jeg har anset det for klogt og rigtigt at vise, hvor Landet ligger.

Det kan være noget haardt og ubehageligt at staa her i Rigsdagen og sige: den Mand og den Mand og den Mand. Først og fremmest er det imidlertid svært i Almindelighed at tale om Principper, men det er endnu sværere i et Land som Danmark, hvor Principperne ikke staa saa højt, men Personlighederne des højere. Der bliver man meget nemt tilbøjelig til at virke ikke ved akademiske Foredrag, men ved grelle Eksempler, og disse maa helst hentes fra Livet.

Jeg tror selvfølgelig, at Genoprejsningens Tid er inde, men jeg tror, at vort første Maal maa være at faa de Folk bort, der ikke have været paa deres Plads, og som have Medskyld, selv om denne Medskyld saare langt fra er af kriminel Natur. Der er nemlig ogsaa en moralsk Medskyld, og Letsindighed er i sine Virkninger undertiden lige saa slem som en Forbrydelse. Vi maa have det syge bort og skære bort med en haard Haand.

Man vil maaske sige: Forholdene ere de samme i Udlandet som i Danmark. Ja, mine herrer, de ere ligesom her. Der er ikke stor Forskel, men der er dog en Forskel, og det er den samme som mellem en Kloak, der løber ud i Vesterhavet, og som ikke forpester Vesterhavet med dets store og friske Strøm, og en Kloak, som løber ud til Peblingsøen og der forpester alt. Hvad man kan bære af Korruption i et stort Land, kan man ikke bære i et lille, navnlig i et lille Land som Danmark, hvor den ene kender den anden, hvor alle hænge sammen, spise Middag sammen og ere gode Venner, hvor næsten enhver Mand, der gaar med Flip, staar i Venskabsforhold til de andre flippbærende.

Blandt de Opgaver, der ligge for, er i første Række, mener jeg, Kampen mod Arbejdsløsheden. Jeg tillod mig for et Aar siden at sige, at naar Rigsdagen kom sammen næste Gang, vilde vi komme med Arbejdsløshedens Spøgelse under Armen. Mine herrer, vi have mødt med dette Spøgelse! Som det blev fremhævet under Finanslovens anden Behandling i Fjor af min højtærede Kollega for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich) — nej min